

te vergelijken. Zij zullen bemerkt hebben, dat de verschillende ontwikkelingslijnen, hetzij over Cézanne, hetzij over van Gogh of Rousseau, tot dezelfde uitkomst leiden moeten. De ontwikkelingslijn van het werk dat we hier reproduceeren, loopt over Henri Rousseau le douanier. Het vertoont zekere merkwaardige overeenkomsten met diens monumentale zelfportret, ook wat het verticale van stand betreft, met dit verschil dat bij Rousseau een compositie met gesloten vormen is opgebouwd vanuit een vast oogpunt, waardoor ondanks de strakheid van contour en het benutten van alle details (huizen, vlaggen, wolken, figuur) als compositorische onderdeelen, toch een perspectievische 3-dimensionale werking bestaan blijft. Sturvage daarentegen breekt de vormgeslotenheid, benut alles als vlak en brengt alle ruimteafmetingen van het landschap gelijktijdig in onze aandacht, waardoor een gebroken ruimtebeeld ontstaat. Zien wij over de, nog decoratief aandoende, details, zooals de venstertjes enz., heen, dan treft ons het streven, de onveranderlijkheid van stand, horizontaal-verticaal, naar voren te brengen. Door hierop onze aandacht te concentreren, zullen wij dieper doordringen in de meer abstracte visie van den schilder en zijn compositorische bedoeling. Dit kan ons nader brengen tot het zien van compositie in uiterste consequentie, de zuiver beeldende, waarin van alle uiterlijke verschijningsvormen, van alle decoratieve en litteraire bijkomstigheden is afgezien. Naast het streven naar bepaaldheid der vlakken, treft ons ook de klaarheid en zekerheid van bouw. De technische beheerstheid spreekt van een zekere eerlijkheid, die gunstig afsteekt bij het quasi kubistisch gedoe van de in wezen nog geheel aan het impressionisme overgeleverde schilders als Le Fauconnier e. d. Van het standpunt van radicale verhoudings-beelding uit, gezien, zijn er nog vele elementen in dit werk die storend werken en waardoor een dieper contact met het universeele belemmerd wordt. Het was echter onze bedoeling aan te toonen, dat verschillende wegen bij consequente opoffering van alle bijzonderheid, tot één universeele beeldingswijze zullen leiden.

RONDBLIK.

ITALIË. — Het laatste manifest der futuristen heeft een radicale vernieuwing van de toneelspeelkunst op het oog. Het verdedigt de noodzakelijkheid van een dynamisch-synthetisch toneel. Dit manifest munt niet uit door samenvattende korthed. Het beslaat een heel vel druks. Wij moeten ons daarom tot de kardinale punten bepalen.

LE THÉÂTRE FUTURISTE SYNTHÉTIQUE.

(SANS TECHNIQUE - DYNAMIQUE - SIMULTANÉ - AUTONOME - ALOGIQUE - IRRÉEL)

Nous condamnons tout le théâtre contemporain (historique ou moderne) parce qu'il est toujours prolix, analytique, pédantesque, dilué, méticuleux, statique, plein de défenses comme un règlement de police, divisé en cellules comme un monastère, moisi comme une vieille maison désaffectée. Nous créons un théâtre futuriste

SYNTHÉTIQUE,

c'est-à dire très court. Nous serrons en quelques minutes, quelques mots et quelques gestes d'innombrables situations, sensibilités, idées, sensations, faits et symboles . . . . .

SANS TECHNIQUE,

Par notre mouvement synthétiste au théâtre, nous voulons détruire la technique, qui à travers l'histoire du théâtre, au lieu d'être simplifiée est devenue toujours plus dogmatique, stupidement logique, pédante, méticuleuse, étouffante.

Par conséquent: 1. — C'est idiot d'écrire 100 pages, (quand on pourrait en écrire une seule) seulement parce que le public, par habitude et par instinct puéril tient à ce que le